



EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

Plenarhandling

6.9.2010

B7-0504/2010

FÖRSLAG TILL RESOLUTION

till följd av uttalandena av rådet och kommissionen

i enlighet med artikel 110.2 i arbetsordningen

om situationen för romerna i Europa

Hélène Flautre, Nicole Kiil-Nielsen, Margrete Auken, Reinhard Bütikofer, Marije Cornelissen, Karima Delli, Franziska Keller, Jean Lambert, Barbara Lochbihler, Ulrike Lunacek, Raül Romeva i Rueda, Keith Taylor, Bart Staes, Catherine Grèze, Heidi Hautala, Malika Benarab-Attou
för Verts/ALE-gruppen

RE\829760SV.doc

PE446.587v01-00

SV

Förenade i mångfalden

SV

B7-0504/2010

Europaparlamentets resolution om situationen för romerna i Europa

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av internationell människorättslagstiftning, framför allt den internationella konventionen om avskaffande av alla former av rasdiskriminering, FN:s deklaration från 1992 om rättigheterna för personer som tillhör nationella eller etniska, religiösa och språkliga minoriteter, konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor och FN-konventionen om barnets rättigheter,
- med beaktande av europeiska konventioner till skydd för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter, framför allt Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna samt hithörande rättspraxis från Europadomstolen för de mänskliga rättigheterna, Europeiska sociala stadgan samt hithörande rekommendationer från Europeiska kommittén för sociala rättigheter och Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter,
- med beaktande av artiklarna 2, 6 och 7 i fördraget om Europeiska unionen samt artiklarna 18, 19 och 21 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
- med beaktande av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och framför allt artiklarna 21 (icke-diskriminering) och 45 (rörelse- och uppehållsfrihet),
- med beaktande av rådets direktiv 2000/43/EG om genomförandet av principen om likabehandling av personer oavsett deras ras eller etniska ursprung och framför allt av definitionerna av direkt och indirekt diskriminering, samt av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier,
- med beaktande av kommissionens meddelande ”Integreringen av romerna i samhället och i näringslivet” (KOM(2010)0133) samt rapporterna från Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 437/2010 av den 19 maj 2010 om ändring av förordning (EG) nr 1080/2006 om Europeiska regionala utvecklingsfonden vad gäller stödberättigande för bostadsinsatser till förmån för marginaliserade befolkningsgrupper,
- med beaktande av rekommendationerna från FN:s kommitté för avskaffande av rasdiskriminering vid dess 77:e session (den 2–27 augusti 2010) med avseende på Danmark, Estland, Frankrike, Rumänien och Slovenien,
- med beaktande av den fjärde rapporten om Frankrike från Europarådets kommission mot rasism och intolerans (ECRI), vilken offentliggjordes den 15 juni 2010,

- med beaktande av sin resolution av den 14 januari 2009 om situationen för de grundläggande rättigheterna i Europeiska unionen 2004–2008,
- med beaktande av sina tidigare resolutioner om bland annat romer, rasism och främlingsfientlighet, åtgärder mot diskriminering samt om fri rörlighet, nämligen resolutionerna av den 31 januari 2008 om en europeisk strategi för romer, av den 10 juli 2008 om folkräkningen av romerna i Italien på grundval av etniskt ursprung samt av den 25 mars 2010 om det andra europeiska toppmötet om romer,
- med beaktande av artikel 110.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Frankrikes regering sammankom till ett krismöte den 28 juli för diskussion av ”de problem som vissa resande och romer förorsakat genom sitt uppförande”, efter det att en resande (av fransk nationalitet) dödats av en gendarm och det därefter utbrutit kravaller. Vid mötet beslutades det att inemot 300 läger som bebos av romer och resande och upprättats i strid med gällande bestämmelser skulle stängas inom tre månader och att romerna skulle utvisas till de länder de kom från, alltså i huvudsak Rumänien och Bulgarien.
 - B. De franska myndigheterna har hävdats att återsändandena gjordes på ”frivillig” och ”humanitär” grundval, så att det betalades 300 EUR i ersättning för varje vuxen och 100 EUR för varje barn som återvände. I tidningarna stod det dock, något som också konstaterats av FN:s kommitté mot rasdiskriminering, att ”inte alla” av dem som återvänt gett sitt ”fria och odelade samtycke” till detta eller insett sina rättigheter, och somliga romer förklarade att de hotats med att berövas sin frihet eller avlägsnas med tvång om de motsatte sig att ”frivilligt” återsändas. Myndigheternas tillvägagångssätt med att skilja männen från kvinnorna och barnen har också föranlett skarp kritik. För att hindra romerna att återvända till Frankrike anmodades de som tog emot återresebidraget att skriva under en blankett och det togs fingeravtryck på dem.
 - C. Eftersom romerna inte kan få arbete på den formella arbetsmarknaden och inte heller har tillräckliga resurser blir det ofta omöjligt för dem att folkbokföra sig på de orter där de är bosatta.
 - D. Av de nästan 400 000 romer som bor i Frankrike har 95 procent franskt medborgarskap och Frankrike har flera år i följd utvisat romer, till exempel nästan 10 000 under 2009 och över 8 000 i år.
 - E. Den 19 augusti återsändes 86 romer till Rumänien och Bulgarien, följda av omkring 130 den 20 augusti och omkring 300 den 26 augusti och regeringen har tillkännagett att omkring 800 romer kommer att återsändas före utgången av augusti.
 - F. Frankrikes regering har också tillkännagett att Rumänien och Bulgarien inte kunnat integrera sina romska minoriteter och därför inte bör få gå med i Schengenområdet i mars, med mindre än att de ”tar på sig sitt ansvar” gentemot romerna. Detta strider mot den tekniska bedömning som gjorts av hur Rumänien och Bulgarien klarar av att uppfylla villkoren och som alla medlemsstaterna i arbetsgruppen om Schengen uttalat sig positivt om. Kommissionen har också tillbakavisat de här uttalandena från Frankrikes regering.

- G. Åtgärderna som Frankrikes regering vidtagit har kritiserats i vida kretsar på det nationella, europeiska och internationella planet. Kritiken har kommit från icke-statliga organisationer, regeringar, institutioner och religiösa ledare samt organisationer, framför allt FN, Europarådet och EU:s organ. Trots allt detta har Frankrikes regering fortsatt med utvisningarna. Sitt enda stöd har regeringen fått från Italiens inrikesminister som tidigare föreslagit och genomfört liknande åtgärder.
- H. De här utvisningarna verkställs mot bakgrund av att personer i ledande ställning inom Frankrikes regering gjort gällande att det finns kopplingar mellan romer, invandrare och brottslighet. Till detta kommer att det framställts förslag om att var och en som är av utländsk härkomst och hotar en polis till livet ska fråntas sitt franska medborgarskap.
- I. Den senaste tidens utvisningar av romer har ifrågasatts av Frankrikes nationella domstolar, vilka ansett att Frankrikes myndigheter gjort oskäligt stort nummer av begreppet ”hot mot allmän ordning” när de motiverat utvisningarna endast med att romerna tagit mark i anspråk i strid med gällande lag.
- J. Frankrikes myndigheter har inbjudit inrikesministrarna från Italien, Tyskland, Storbritannien, Spanien, Grekland och sedermera också Belgien och Europeiska kommissionen, tillsammans med Kanada och Förenta staterna, att vid en sammankomst i Paris i september diskutera ”invandring” och frågor om fri rörlighet som faller inom EU:s behörighet. Några andra medlemsstater inbjöds inte och Italiens inrikesminister tillkännagav sin avsikt att försöka få till stånd striktare unionsbestämmelser för invandring och fri rörlighet, i synnerhet för romer.
- K. Rätten till fri rörlighet är en grundläggande rätt som inskrivits i EU-fördragen och inhägnats med bestämmelser i direktiv 2004/38/EG, som blivit föremål, både för en rapport från kommissionen och för riktlinjer för hur medlemsstaterna korrekt ska tillämpa direktivet.
- L. I sin gemensamma förklaring om det andra europeiska toppmötet om romer, vilket hölls i Cordoba den 8–9 april 2010, åtog sig EU:s trojka att
- arbeta för att frågor som berör romerna skulle tas med i all europeisk och nationell politik för grundläggande rättigheter och skydd mot rasism, fattigdom och socialt utanförskap,
 - förbättra färdplanen för den integrerade plattformen för romers integrering och prioritera de huvudsakliga målen och resultaten,
 - se till att Europeiska unionens nuvarande instrument för ekonomiskt stöd, framför allt strukturfonderna, görs tillgängliga för romer.
- M. Utvisningarna av romer är redan i sig allvarliga brott mot europeiska värderingar på de mänskliga rättigheternas och de grundläggande friheternas område och bryter också mot EU-medlemsstaternas åtaganden att stärka romernas integrering, i den form dessa åtaganden antagits vid det andra toppmötet om romer.

- N. Kommissionen är skyldig att se till att EU-fördragen och unionslagstiftningen följs samt att de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna respekteras, främjas och skyddas i EU och kommissionen ska genast ingripa med kraft så fort det förekommer uppenbara brott i detta hänseende.
- O. Tyskland förbereder sig på att återsända omkring 12 000 romer till Kosovo. Hälften av dem är barn och en del av dessa barn är födda i Tyskland. Detta sker trots att Västeuropas stater av Unicef och Europarådets kommissarie för mänskliga rättigheter uppmanats inställa tvångsåtersändandena av romer till Kosovo. Somliga av dem som återsänts har rentav återfunnits i blyförorenade läger i norra Mitrovica där det är livsfarligt att bo. Sverige har utvisat 50 romer för ”bettleri”, trots att detta inte är något brott i Sverige. Andra stater tillämpar en snarlik politik och Danmark har summariskt utvisat romer i juli.
1. Europaparlamentet fördömer skarpt de åtgärder som vidtagits av Frankrikes myndigheter, liksom av andra medlemsstaters myndigheter, och inriktat sig på resande och romer och syftat till att utvisa dem. Parlamentet yrkar på att alla utvisningar av romer omedelbart ska upphöra och uppmanar samtidigt kommissionen, rådet och medlemsstaterna att gå ut med en liknande anmodan.
 2. Europaparlamentet understryker att dessa åtgärder strider mot EU:s fördrag och lagstiftning, eftersom de är liktydiga med diskriminering på grundval av ras och etnisk tillhörighet och står i strid med direktiv 2004/38/EG om fri rörlighet för medborgare och deras familjer i EU, och eftersom massutvisningar är förbjudna enligt stadgan om de grundläggande rättigheterna och Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och inte under några omständigheter kan godtas.
 3. Europaparlamentet erinrar om att direktiv 2004/38/EG ställer upp mycket snäva och klart definierade begränsningar för när unionsmedborgare kan utvisas och påpekar att det uttryckligen står i direktivet att utvisningar ska bedömas och beslutas om på individuell basis med hänsyn tagen till personliga omständigheter (artikel 28), att det ska finnas processrättsliga garantier (artikel 30), att den berörda personen ska kunna anlita domstol eller förvaltningsmyndighet för att få beslutets verkställighet uppskjuten eller beslutet omprövat (artikel 31), att det inte räcker med att en person är en orimlig börda för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem för att vederbörande automatiskt ska kunna utvisas (skäl 16 och artikel 14), att begränsningar av fri rörlighet och fri bosättning med hänvisning till allmän ordning, hälsa och säkerhet inte får åberopas bara för att tjäna ekonomiska syften, att utvisningarna ska vara proportionerliga och grunda sig endast på den enskildes eget uppförande och i ingen händelse på allmänpreventiva överväganden (artikel 27) samt att medlemsstaternas sanktioner ska vara effektiva och proportionerliga (artikel 36).
 4. Europaparlamentet konstaterar att man i samband med utvisningarna riktat in sig på romerna just för att denna befolkningsgrupp utpekats som ett hot mot allmän ordning och säkerhet och som en börda för det sociala biståndssystemet samt att utvisningarna verkställts inom en ytterst kort tid och under former där det ingått offentlig stämpling och tvångs- och skrämsemetoder. Parlamentet framhåller att några processrättsliga garantier varken tillämpats eller tillförsäkrats, eftersom det under sådana omständigheter inte

rimligtvis går att göra någon ordentlig och exakt bedömning av enskilda individer från fall till fall, vilket fått till följd att det brutits mot villkoren om proportionerlighet samt att åtgärderna kan ha vidtagits för att tjäna ekonomiska eller allmänpreventiva syften. Parlamentet påpekar att direktivet varken föreskriver eller tillåter något förfarande för att unionsmedborgare lättare eller frivilligt ska kunna återvända till sin ursprungsmedlemsstat utgående från något slags ekonomisk ”kompensation”, och att detta också skulle strida mot fördragets bokstav och anda, i och med att den fria rörligheten är en oförytterlig rättighet som varken kan köpas eller säljas och att förfaranden av detta slag därför skulle innebära diskriminering mellan unionsmedborgarna.

5. Europaparlamentet uppmanar med kraft medlemsstaterna att strikt fullgöra sina skyldigheter enligt unionslagstiftningen och att få bort inkonsekvenserna i sin tillämpning av kraven i direktivet om fri rörlighet.
6. Europaparlamentet understryker till yttermera visso att det är olagligt att ta fingeravtryck på de utvisade romerna och att detta strider mot Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (artiklarna 21.1 och 21.2) samt mot fördragen och unionslagstiftningen, framför allt direktiven 2004/38/EG och 2000/43/EG och innebär diskriminering på grundval av etniskt eller nationellt ursprung.
7. Europaparlamentet instämmer med kommissionsledamoten med ansvar för rättsliga frågor som sagt att de uttalanden som under de gångna veckorna gjorts i sovliga medlemsstater har varit liktydiga med öppen diskriminering och delvis också med hets mot folkgrupp, och dessutom efterlyst en väl genomtänkt och ansvarsfull behandling av frågan om romernas integrering från politiskt beslutsfattarhåll och tillbakavisat negativt känsloladdade yttranden där minoriteter och invandrare kopplats samman med brottslighet eftersom sådana yttranden befäster negativa stereotyper som bidrar till att romerna stämpas och diskrimineras.
8. Europaparlamentet påpekar hur viktigt det är med fostran till acceptans av olika kulturer samt om vad diskriminering och fördomar för med sig. Parlamentet konstaterar att både romerna och majoritetsbefolkningen har ett ansvar för att integreringen sker effektivt och att vardera parten måste göra sitt för att integrera sig med motparten, om vi ska få någon enhet i samhället.
9. Europaparlamentet välkomnar uttalandet från kommissionsledamoten med ansvar för rättsliga frågor, grundläggande rättigheter och medborgarskap, som den 25 augusti uttryckte ”oro” över att romer utvisats från Frankrike och förklarade att ingen bör utvisas bara för att han eller hon tillhör romerna och samtidigt uppmanade alla medlemsstater att visa aktning för gemensamt överenskomna unionsbestämmelser om fri rörlighet, icke-diskriminering och Europeiska unionens gemensamma värderingar, då enligt kommissionsledamotens åsikt EU är en gemenskap av värderingar och grundläggande rättigheter, och att i synnerhet respektera grundläggande rättigheter, bland dem också rättigheterna för personer som tillhör någon minoritet.
10. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att genast ingripa för att se till att EU-fördragen och unionslagstiftningen följs, framför allt genom att omedelbart anmoda medlemsstaterna att sluta utvisa romer, eftersom kommissionen ännu inte slutfört bedömningen av om detta är tillåtet enligt unionslagstiftningen.

11. Europaparlamentet välkomnar och anhåller om att få medverka i den ”fullständiga analys” som tillkännagetts av kommissionsledamoten och som ska beröra situationen i Frankrike, med en prövning av om de åtgärder som där vidtagits är förenliga med unionslagstiftningen. Parlamentet välkomnar också informationsutbytet mellan kommissionen och de franska myndigheterna och i det seminarium som föreslagits av kommissionens ordförande och de franska myndigheterna. Parlamentet vill att denna övervakning ska utsträckas till alla berörda medlemsstater och yrkar på att kommissionen ska låta sin analys bygga, inte bara på sina meningsutbyten med de berörda myndigheterna utan också på ett fördjupat samråd med berörda icke-statliga organisationer och företrädare för romerna.
12. Europaparlamentet ber än en gång kommissionen om en heltäckande europeisk strategi för romer med ”konkreta och framsynta åtgärder för en bättre social integrering av romerna” samt ”åtgärder inriktade på bostäder, tillträde till arbetsmarknaden samt till undervisning och hälso- och sjukvård” såsom ett bidrag till att ”förbättra romernas situation”. Parlamentet uppmanar kommissionen, rådet, medlemsstaterna samt de regionala och lokala myndigheterna att ta på sig sitt gemensamma ansvar för romerna och på sin respektive ansvarsnivå bidra till denna strategi.
13. Europaparlamentet erinrar om att den fria rörligheten för unionsmedborgare är en fråga för EU och att sådana frågor följaktligen, utgående från principen om lojalt samarbete, ska diskuteras inom EU:s institutioner och inte vid slutna sammankomster dit bara några få medlemsstaters regeringar bjuds in. Parlamentet uttrycker sin djupa oro om syftena med sådana slutna sammankomster som syftar till att ifrågasätta både unionsmedborgarskapets omfattning och förverkligandet av medborgarnas fria rörlighet.
14. Europaparlamentet uppmanar de medlemsstater som det berör att avhjälpa bristerna i skyddet för minoriteter på sitt territorium genom att underteckna och ratificera Europarådets ramkonvention för skydd av nationella minoriteter.
15. Europaparlamentet uppmanar de franska myndigheterna att undersöka möjligheter att samla in statistik om etnisk tillhörighet, med samtidig respekt för principen om att alla är jämlika, för att man på detta sätt ska få ett mått på effektiviteten i den officiella politiken mot diskriminering.
16. Europaparlamentet uppmanar med kraft regeringarna i Danmark, Estland, Frankrike, Rumänien och Slovenien att rigoröst fullgöra sina skyldigheter utgående från den internationella konventionen om avskaffande av all slags rasdiskriminering genom att omedelbart uttala sitt stöd för rekommendationerna från FN:s kommitté för avskaffande av rasdiskriminering vid dess 77:e session, vilket framför allt innefattar att Frankrike ska avhålla sig från kollektiva utvisningar och vidta alla nödvändiga åtgärder för att trygga tillträde på lika villkor till utbildning av god kvalitet på alla nivåer, hälso- och sjukvård, bostäder och andra allmänna nyttigheter samt att vidta alla nödvändiga åtgärder för att tillförsäkra rösträtt och för att erbjuda bostäder i enlighet med vad som planerats i Besson-lagen av den 5 juli 2000 samt garantera likabehandling för alla medborgare genom att avskaffa resetillstånden för ”de resande”.

17. Europaparlamentet erinrar EU:s medlemsstater om att de enligt internationell rätt är skyldiga att garantera alla människor sina rättigheter, alltså också romer och resande, vilket bland annat innefattar rätten till skälig bostad. Parlamentet understryker att skälig alternativ inkvartering måste ställas till förfogande.
18. Europaparlamentet uppmanar med kraft Frankrike att avskaffa alla stadganden i fransk lag som innebär diskriminering mot de resande, till exempel kravet på att de ska ha resetillstånd eller inskränkningarna av deras rösträtt. Parlamentet uppmanar dessutom de franska myndigheterna att följa landets lag om att alla kommuner med över 5 000 invånare ska inrätta auktoriserade rastplatser på vilka de resande kan slå sig ned, i en situation där Frankrikes kommission för lika möjligheter och kamp mot diskriminering (Halde) kommit fram till att endast 25 procent av de kommuner som var skyldiga att inrätta sådana rastplatser faktiskt också gjort det, så att alltfler resande kommit att uppehålla sig på icke-auktoriserade rastplatser.
19. Europaparlamentet önskar ett kraftfullt genomförande av den politik som inriktar sig på romska kvinnor, som är utsatta för dubbel diskriminering både i egenskap av kvinnor och av romer. Parlamentet uppmanar därför kommissionen och medlemsstaterna att i samverkan med icke-statliga organisationer genomföra kampanjer till förmån för ökat medvetande, inriktade både på romska kvinnor och på den stora allmänheten, samt att se till att relevanta bestämmelser oinskränkt genomförs så att diskriminerande kulturbetingade sedvänjor och patriarkaliska rollmodeller bekämpas, så att polarisering förhindras och åtgärder vidtas mot rådande sexistiska stereotyper och social stämpling, vilka främjar våldet mot kvinnor och så att man ser till att våld aldrig kan berättigas med hänvisning till sedvänjor, traditioner eller religiösa överväganden.
20. Europaparlamentet beklagar djupt den brist på politisk vilja som medlemsstaterna visat prov på vid det andra toppmötet om romer och uppmanar medlemsstaterna att stödja konkreta åtgärder för att de åtaganden som ordförandeskapets trojka gjort i den gemensamma deklARATIONEN från toppmötet ska omsättas i konkret handling.
21. Europaparlamentet ber byrån för grundläggande rättigheter att sammanställa ett yttrande om huruvida denna politik är förenlig med Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.
22. Europaparlamentet erinrar EU:s medlemsstater om att de enligt internationell lagstiftning om de mänskliga rättigheterna är skyldiga att garantera barnen rätt till utbildning utgående från principen om lika möjligheter, genom att undvika alla administrativa hinder.
23. Europaparlamentet konstaterar att rollmodeller är viktiga för integreringen och stöder utbytet av exempel på bästa praxis från de medlemsstater som har större erfarenhet av att förhindra socialt utanförskap för romer, framför allt Storbritannien och Spanien. Parlamentet ber i detta sammanhang byrån för grundläggande rättigheter att sammanställa en rapport om bästa praxis i fråga om integrering av romer för att på det sättet berika EU:s politik och förbättra integreringen.

24. Europaparlamentet uppdrar åt sitt ansvariga utskott att, efter samråd med byrån för grundläggande rättigheter, icke-statliga organisationer, organ som arbetar med mänskliga rättigheter och frågor i anslutning till romerna samt organ som företräder det romska folket, följa upp frågan och, utgående från parlamentets resolutioner och de begäranden som parlamentet framställt i sina tidigare betänkanden och resolutioner, utarbeta en rapport om romernas situation i Europa, såsom det beslutats redan i början av parlamentets valperiod.
25. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att bedöma hur EU-medel används för att bekämpa diskrimineringen av romer samt att till fullo använda alla tillbudsstående EU-medel för att romerna verkligen ska integreras, med syfte att frågor som berör romerna i ännu högre grad ska tas med i den europeiska och nationella politiken för grundläggande rättigheter.
26. Europaparlamentet uppmanar med kraft medlemsstaterna att erkänna och respektera rätten till socialt stöd och bostadsstöd för att garantera alla mindre bemedlade en dräglig tillvaro samt se till att romerna och andra som gör bruk av sin rätt till fri rörlighet får veta om vilka krav de måste uppfylla för att kunna folkbokföras på någon ort.
27. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen, medlemsstaternas regeringar och parlament, Europarådets parlamentariska församling, Europarådets europeiska kommission mot rasism och intolerans och FN:s kommitté för avskaffande av rasdiskriminering.